

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123200505
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3123200505.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o. so sídlom Piaristická 46/276, Trenčín, IČO: 36 837 857, proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 2/ G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 3/ H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., D. XXX/XX, 4/ K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 5/ L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 6/ K. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 7/ B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 8/ C. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 9/ B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, 10/ A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX, o určenie neexistencie práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. novembra 2024, č.k. 27C/4/2023-74, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaní 1/ - 9/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o určenie neexistencie práva zamietol (výrok I.) a o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol výrokom II. tak, že žalovaným spoločne a nerozdielne priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 25.01.2023 doručenou tamajšiemu súdu dňa 26.01.2023 domáhal proti žalovaným 1/ - 10/ určenia, že na pozemkoch ním v žalobe identifikovaných, zapísaných na LV č. XXXX pre k.ú. C. D., právo užívania pre žalovaných, vyplývajúce z vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. nie je. Podanú žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom týchto pozemkov, konkrétne CKN parc. č. 2921/32 a č. 2921/33, EKN 2954, 2955, 2956 zapísaných na LV č. XXXX vedenom pre kat. úz. C. D., ku ktorým je na LV v prospech žalovaných zapísané právo užívania podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „bytový zákon“). Žalobca žalovaným nebráni, aby sa po pozemkoch žalobcu pohybovali za účelom vstupu do bytového domu. Títo však ako vlastníci bytov v bytovom dome súp. č. XXXX zapísanom na LV č. XXXX pre kat. úz. C. D. majú so žalobcom aj ďalší spor pod sp. zn. 11C/32/2018, týkajúci sa rozsahu výkonu vecného bremena zriadeného podľa § 23 ods. 5 bytového zákona na týchto pozemkoch, ktorý iniciovali, domáhajú sa užívania pozemkov tiež spôsobom, že si na zaťažených pozemkoch nárokujú parkovanie a prejazd motorovými vozidlami, odvodzujúc to od práva užívania, ktoré je zapísané na LV č. XXXX v časti C „Ťarchy“, ktorý spôsob užívania považuje žalobca ako vlastník nehnuteľnosti za nezodpovedajúci obsahu vecného bremena v zmysle bytového zákona. Zákonné vecné bremeno môže slúžiť iba v nevyhnutnej miere pre vstup do bytového domu. Pokiaľ ide

o parcely EKN č. 2954, č. 2955 a č. 2956 zapísané na LV č. XXXX, tieto ani už nie sú priľahlé k bytovému domu, nemôžu slúžiť na vstup do bytového domu. Naliehavý právny záujem na podanej žalobe žalobca zakladá na jeho neistote ako vlastníka pozemkov, ohľadom ne(existencie) takého vecného bremena, ako je zapísané v evidencii nehnuteľností. Podaním zo dňa 22.03.2023 žalobca navrhol, aby súd pripustil rozšírenie žaloby o totožné určenia aj na pozemky CKN parc. č. 2921/45 a 2921/43 zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. C. D., nakoľko rovnaké právo užívania pre žalovaných vyplývajúce z vecného bremena je zapísané aj pre tieto parcely, o ktorom návrhu súd rozhodol uznesením pod sp. zn. 27C/4/2023 zo dňa 19.04.2023 tak, že pripustil navrhovanú zmenu žaloby. K žalobe sa vyjadrili žalobcovia spoločným podaním zo dňa 14.03.2023, vychádzajúc z obsahu ktorého žiadali žalobu ako nedôvodnú zamietnuť dôvodiac, že zapísané vecné bremeno k špecifikovaným pozemkom vzniklo podľa bytového zákona, nakoľko sa jedná o príľahlé pozemky v zmysle katastrálneho zákona a tiež dôvodili, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Opakovane zdôrazňovali, že dotknuté pozemky užívajú iba v rozsahu prechodu cez ne k bytovému domu, v ktorom sa nachádzajú byty v ich vlastníctve. Akýkoľvek prejazd im žalobca znemožňuje vytváraním prekážok v podobe rôznych „zátarasov“. Uloženia povinnosti odstrániť tieto prekážky sa domáhajú v inom spore vedenom na tamojšom súde, o iný spôsob užívania pozemkov ani nemajú záujem, chcú sa len pešo, alebo motorovými vozidlami dostať k bytovke, v ktorej bývajú. K vyjadreniu žalovaných žalobca uviedol, že síce právo žalovaných vyplývajúce z vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je zapísané v katastri nehnuteľností, ale spôsob, akým je zapísané, t.j. „právo užívania“, nie je v súlade so zákonom, samotný bytový zákon nedostatočne konkretizuje príslušný právny inštitút práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. Užívacie právo, na ktoré znie zápis na LV, je „bezbrehé“ a nemôže zodpovedať obsahovo vecnému bremenu podľa bytového zákona, vzbudzuje u neho stav neistoty z možnosti jeho nadužívania žalovanými.

3. Primárne súd prvej inštancie skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorý žalobca odvodzoval od tvrdenia o jeho neistom postavení, keď žalovaní majú zapísané v katastri nehnuteľností „bezbrehé užívacie právo“ k pozemkom v jeho vlastníctve, čo podľa jeho názoru nezodpovedá právu podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. Poukazom na ustálený právny názor tento musí byť kvalifikovaný a musí existovať v čase rozhodovania súdu (Najvyšší súd SR, 4Obdo/82/2020, zo dňa 29.10.2021). Pokiaľ chcel žalobca, ktorého v tomto smere zaťažuje dôkazné bremeno, tento osvedčiť, musel na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určenia súdom, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu sporových strán, alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie), a to podľa § 137 c/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V prípade jeho nepreukázania ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Po vyhodnotení rozhodujúcich skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že týmto sporom môže dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, pretože požadovaným určením sa neodstráni ani neistota žalobcu, ani žalovaných, ohľadom obsahu zákonného vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z., ktorá neistota v podstate ani reálne neexistuje, pričom teoretické východiská, na ktorých založil svoj názor, odvodzoval od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/31/2011, tiež 1Cdo/103/2018, so zreteľom na ktoré tak z tvrdení žalobcu, ani ním predložených listinných dôkazov nezistil také skutočnosti, ktoré by svedčali v prospech odlišného záveru, tiež nezistil, že žalovaní reálne „bezbrehé“ užívajú predmetné okolité príľahlé pozemky okolo bytového domu (v tom zmysle, že by si tam mali zriaďovať rôzne drobné stavby hospodárskeho charakteru, vytvárať si tam parkovacie miesta, alebo záhradky), žalobca dokonca nepreukázal ani len teoretický záujem žalovaných na takomto užívaní predmetných pozemkov sa podieľať, ani čokoľvek, čím by jeho právo ako vlastníka pozemkov reálne mohlo byť (čo i len potencionálne) žalovanými ohrozované a už vôbec nie, že títo zasahujú do vlastníckych oprávnení žalobcu dokonca čo i len nad rozsah bežného prechodu cez predmetné pozemky za účelom vstupu do bytového domu. Naopak, z predloženej fotodokumentácie vyplynulo, že je to práve žalobca, ktorý znehodnocuje okolie bytového domu vytváraním rôznych prístreškov, skládok a prekážok v podobe nákladu dreva a pod., čím sťažuje takto žalovaným aj samotný prístup do bytového domu najmä motorovými vozidlami napr. za účelom vyloženia väčšieho nákupu, ťažších väčších spotrebičov alebo nábytku, nehovoriac o potrebe v prípade zdravotného obmedzenia priamo pred vchodom nastúpiť do motorového vozidla. Súd tiež poukázal na to, že pojem užívania nehnuteľnosti je širším pojmom a zahŕňa v sebe viaceré oprávnenia, okrem pešieho prechodu aj právo prejazdu a určením, že tu takéto právo v prospech žalovaných nie je, by došlo k odňatiu im akéhokoľvek práva

pohybovať sa po predmetných pozemkoch, čo by bolo v priamom rozpore s účelom ust. § 23 ods. 5 bytového zákona. V prípade, ak by zo strany žalovaných došlo ku konaniu, ktoré by presahovalo ich oprávnenia, nič žalobcoví nebráni, domáhať sa ochrany. Na základe záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu sa súd prvej inštancie už nezaoberal vecnou stránkou podanej žaloby. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v danej veci neúspešný, preto sú to žalovaní, ktorí ako úspešná strana sporu majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, a to v plnom rozsahu.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní uvádza, že uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, c/, d/, e/ a f/ CSP (pod písm. b/ porušenie práva na spravodlivý proces, d/ existencia inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Pokiaľ označuje ako dôvod odvolania tiež dôvod uvedený pod písm. c/, tak z obsahu odvolania ani v najmenšom nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by bolo možné subsumovať pod tento odvolací dôvod (vo veci rozhodoval zaujatý sudca/nesprávne obsadený súd). V konkrétnej veci sa žalobca nezhoduje s názorom súdu prvej inštancie o absencii naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe (neunesení dôkazného bremena z jeho strany v tomto smere), keď podľa jeho názoru už samotný zápis v časti „C“ oboch listov vlastníctva odporuje objektívnemu právu, čo samo osebe je naliehavým dôvodom pre to, aby sa súd meritórne určovací žalobou zaoberal a o tejto aj vecne rozhodol. Ďalej argumentuje, že užívacie právo tak, ako je zapísané pre žalovaných, ani len nevzniklo, pretože on im ho zmluvne nezriadil, na jeho ťarchu tak nikdy neprešlo a tiež nevzišlo zo žiadneho individuálneho právneho aktu. Pokiaľ súd prvej inštancie tvrdil, že vzniklo priamo zo zákona, evidentne prehliadol, že § 23 ods. 5 bytového zákona upravuje iba vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Právo užívania, tak ako je zapísané v katastri, z uvedeného ustanovenia nevyplýva a takýto obsah práv nikdy ani v úmysle zákonodarcu nebol. Tým, že súd prvej inštancie sa odmietol zaoberať vecou samou, neposkytol ochranu jeho právam, ukrátil ho na tom, aby jeho vec bola v riadnom spravodlivom procese prejednaná, čo považuje za vadu prvoinštančného konania. Tiež tvrdí vady odôvodnenia rozhodnutia, pretože súd zrozumiteľne nevysvetlil, akým iným spôsobom sa má žalobca ako vlastník domáhať ochrany proti tomu, aby nejaké vecné práva tretích osôb nepôsobili voči jeho vlastníctvu pokiaľ z ničoho nevyplývajú. Neobstojí, aby mal vyčkávať na prípadné budúce javy (napríklad, ak by si žalovaní stavali nejaké prístrešky, či iné prekážky na dotknutých pozemkoch), aby potom mal príležitosť podávať žaloby na vypratanie. Určovacia žaloba nemá odkazovať na to, čo sa môže stať, ale aktuálne riešiť existujúcu situáciu. Súd prvej inštancie tým, že takúto rétoriku zvolil, v princípe podľa neho priznal, že žalovaní užívacie právo nemajú. Úlohou určovacej žaloby je preventívna funkcia, vyjasnenie hmotnoprávných pomerov dotknutých subjektov a nie ich konzervovanie, či ponechanie ďalšieho vývoja na budúcnosť, čím žalobca potom nemá žiadnu právnu istotu, že by mohol byť prípadne aj v budúcnosti úspešný. Pri existujúcom právnom stave je žalovaným poskytovaný prostriedok, aby zasahovali do jeho práva. Podľa neho práve ním podanou žalobou by sa odstránila neistota dotknutých strán a pôsobila by táto žaloba aj preventívne na žalovaných v tom, aby eliminovala akékoľvek možnosti protiprávneho konania z ich strany. Vydané rozhodnutie je potenciálom na rozmnožovanie možných sporov. Analogicky, ak by sa nejakým podivným spôsobom dostalo na LV záložné právo nejakej banky nemajúce v ničom oporu, tiež by mal podľa súdu vlastník vyčkávať, ak by došlo k realizácii takto nezákonného výkonu zapísaného práva. Už len tým, že právo v prospech žalovaných je zapísané v rozpore so zákonom, je spôsobilé ho kedykoľvek obmedzovať, má za následok danosť naliehavého právneho záujmu na jeho strane na podanej žalobe. Neobstojí ani názor, že právo prízjazu a prechodu cez pozemky je istou formou užívacieho práva. Ide o dve rozličné práva a nie je povinnosťou žalobcu, aby sa podriaďoval záujmu tretích osôb a vystavoval sa neustálej hrozbe jeho nezákonnému výkonu. Ak dotknuté ustanovenie bytového zákona užívacie právo neupravuje, rovná sa to tomu, že tu užívacie právo ani nie je a závery súdu prvej inštancie sú neudržateľné. Pre užívacie právo je typický ten znak, že pri ňom ten, kto prenecháva niečo na užívanie, z užívania je vylúčený. Vyvstáva tak otázka, či on ako vlastník užívacie právo vôbec má. Ďalej namieta, že súd prvej inštancie nielenže nevykonal dôkazy, ktoré v žalobe navrhoval, ani sa s ich nevykonaním v odôvodnení nevyšporiadal. Minimálne nezistoval, že pozemky zapísané ako EKN č. 2954, EKN č. 2955 a EKN 2956 už nie sú príslušné k bytovému domu a už vôbec nie sú pozemkami pod ním, takže voči nim nemôže dotknutý vecno-právny inštitút pôsobiť ani teoreticky. Zistený skutkový stav vo vzťahu k nim

tak neobstojí. Vzhľadom na povahu týchto pozemkov je tak naliehavosť právneho záujmu žalobcu vo vzťahu k nim dvojnásobná. Považuje za zarážajúce, že súd prvej inštancie nechcel zisťovať, či vyčkáť na to, ako rozhodne o kritickom ustanovení bytového zákona Ústavný súd Slovenskej republiky napriek tomu, že mu priebeh takéhoto konania žalobca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie avizoval z dôvodu, že bývalý Okresný súd Bratislava II, teraz Mestský súd Bratislava II podal na ústavný súd návrh na začatie ústavného konania o súlade právnych predpisov, a to konkrétne návrh na vyslovenie nesúlady ust. § 23 ods. 5 bytového zákona s niektorými článkami ústavy, keď právne východisko tohto podania spočíva práve na tom, čo presadzuje žalobca, teda na konflikte vzniku vecného práva tretích osôb na nehnuteľnostiach s vlastníctvom žalobcu, právny názor predkladajúceho súdu spočíva aj v tom, že nútené obmedzenie vlastníckeho práva aplikáciou daného zákona nespĺňa podmienky vymedzené ústavou, výsledok ktorého konania mohol mať vplyv na rozhodnutie v tejto veci.

5. Žalovaní 1/ - 9/ vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedli, že toto považujú za nedôvodné a účelové, rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navrhujú ho potvrdiť. Nie je im zrejmé, na základe čoho odvolateľ tvrdí, že rozsudok odporuje právu, prípadne že ho súd mal ukrátiť na jeho právach, či zvyšovať jeho právnu neistotu, nehovoriac o tvrdení o nezákonom zápise práva v prospech nich do katastra nehnuteľností. Naopak, rozsudok je spravodlivý a tiež riadne zdôvodnený, súd sa v ňom vysporiadal podrobne s tvrdeniami a námietkami žalobcu a tiež pre rozhodnutie potrebné dôkazy vysvetlil jasným a zrozumiteľným spôsobom. Zdôrazňujú, že žalobca žalobu podal výsostne účelovo v roku 2023 v situácii, kedy malo byť rozhodnuté v inom súdnom konaní, v ktorom on vystupuje v procesnom postavení žalovaného a ktoré je vedené pred Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 11C/32/2018, predmetom ktorého je ich žaloba (rozumej podaná žalovanými), ktorou sa domáhajú uloženia povinnosti v tomto konaní vystupujúcemu žalobcovi v ich prospech ako vlastníkov bytov v dotknutom bytovom dome, rešpektovať výkon ich práva vecného bremena z dôvodu, že žalobca dlhodobo v rozpore so zákonom a tiež dobrými mravmi, im znepríjemňuje život rôznymi schválnosťami, blokovaním prejazdu k bytovému domu, umiestňovaním rôznych vecí, prehnitého dreva, vlečky s drevom, ktoré umiestňuje pred vchodovými dverami domu, drevenou budoou postavenou priamo pod okami bytového domu a ďalšími spôsobmi. V dôsledku žaloby, ktorú podal žalobca a je predmetom posudzovania v tomto konaní, nemohol súd prvej inštancie o ich žalobe doposiaľ rozhodnúť, pretože tento tvrdil, že táto jeho žaloba má zásadný význam pre rozhodnutie o žalobe žalobcov voči nemu, čím navodil účelovo stav, že žalovaní takmer sedem rokov sa nemôžu domôcť spravodlivosti a pokojného, nerušeného užívania bytového domu (bytov v ich vlastníctve). S ohľadom na doterajšie správanie sa žalobcu, či už v medziľudských vzťahoch, alebo súdnych konaniach, v ktorých boli vypočutí a predložili všetky im dostupné dôkazy, trvajú na všetkých skutočnostiach, ktoré doposiaľ aj v tomto konaní uviedli.

6. Žalobca vo svojej písomnej replike na vyjadrenie žalovaných prostredníctvom svojho právneho zástupcu v princípe replikuje tie skutočnosti, ktoré už uvádzal v odvolaní, vyslovuje len nesúhlas s tvrdením žalovaných o účelovosti jeho žaloby, ktoré tvrdenie považuje len za nepodloženú domnienku, naviac podľa neho vyvrátenú práve prerušením konania vo veci sp. zn. 11C/32/2018, keď aj konajúci súd o uvedenej žalobe žalovaných dospel k záveru, že práve v tomto konaní sa rieši podstatná právna otázka pre rozhodnutie predchádzajúceho sporu. Pokiaľ žalovaní uvádzajú, že boli v konaní vypočutí, žalobca to neeviduje a má za to, že nevykonaním výsluchu strán, ktorý bol žalobcom navrhnutý v žalobe, došlo k vade v postupe prvoinštančného súdu a nemohol sa tak žalovaných dopytovať, ako vnímajú svoj pomer k jeho pozemkom. Duplikuje svoje tvrdenia o právnej neistote a potenciálnej možnosti rozmnožovania sporov do budúcnosti pre prípad ponechania v platnosti súdom prvej inštancie vydaného rozhodnutia.

7. Žalovaní 1/ - 9/ nevyužili svoje právo písomnej dupliky na repliku žalobcu.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore (žalobca), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

10. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neexistencie užívacieho práva zapísaného v prospech žalovaných na niektorých parcelách identifikovaných žalobcom, zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre k.ú. C. D., ktoré sú v jeho vlastníctve dôvodiac, že toto nezodpovedá zákonnému vecnému bremenu formulovanému v ust. § 23 ods. 5 bytového zákona, pričom on ako vlastník je v neistote, že vzhľadom k tomuto zápisu môže dôjsť k „bezbrehému“ nadužívaniu týchto parciel žalovanými.

11. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobu o určenie neexistencie užívacieho práva v prospech žalovaných na parcelách identifikovaných žalobcom zamietol (výrok I.), pokiaľ ide o trovy konania vzniknuté stranám sporu, žalovaným ako úspešnej strane ich náhradu priznal v plnom rozsahu voči žalobcovi (výrok II.). Svoje rozhodnutie založil na závere o neexistencii naliehavého právneho záujmu na jej podaní (§ 137 písm. c/ CSP v spojitosti s § 23 ods. 5 bytového zákona).

12. Odvolateľ (žalobca) vychádzajúc z obsahu odvolania uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 pod písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces/existencia inej vady spôsobilej mať za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia, nevykonanie navrhovaných dôkazov, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie). Pokiaľ vo výpočte dôvodov odvolania označuje aj písm. c/, tak z obsahu odvolania ani v najmenšom nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by bolo možné subsumovať pod tento odvolací dôvod (vo veci rozhodoval zaujatý sudca/nesprávne obsadený súd), z ktorého dôvodu tento nie je spôsobilý k preskúmaniu jeho naplnenia odvolacím súdom (možno sa len domnievať, že jeho označenie v odvolaní bolo len zrejmu nesprávnosťou v písaní). V konkrétosti ťažiskovo nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie o absencii naliehavého právneho záujmu na ním podanej žalobe, považuje za nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým tento bez vecného prejednanja žaloby a vykonania ním v žalobe navrhovaných dôkazov žalobu zamietol. Tvrdí tiež vady odôvodnenia rozhodnutia (označuje ho za nezrozumiteľné).

13. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní pred súdom prvej inštancie nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a samotný odvolateľ existenciu takýchto väd ani netvrdil.

14. Následne odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu rozhodnutie z hľadiska jeho správnosti vo svetle vecných odvolacích námietok žalobcu, teda možného naplnenia ním produkovaných odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých je založené rozhodnutie).

15. Nesprávny skutkový záver (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa kritérií daných ust. § 191 CSP, vychádzajúc z ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

16. Nesprávne právne posúdenie veci (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

17. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, vykonal predložené/navrhnuté dôkazy v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, tieto vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 CSP a zo správne zistených skutočností vyvodil tiež správne právne závery, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa plne identifikuje s jeho právnym názorom o neexistencii naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe (neunesení dôkazného bremena žalobcom o jeho danosti) v okolnostiach posudzovanej veci, vo svetle ust. § 137 písm. c/ CSP so zreteľom na ust. § 23 ods. 5 bytového zákona. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy všetky k posudzovanej otázke sa vzťahujúce výsledky dokazovania, preukázané skutkové okolnosti a ich vplyv na nároky strán, vychádzajúc z nich opodstatnene žalobu bez jej vecného prejednaní s poukazom na absenciu danosti naliehavého právneho záujmu na jej podaní zamietol a žalovaným vzhľadom na ich úplný úspech v spore, priznal plný nárok na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcich skutočností postupoval v súlade so zákonom, rozhodol o nich poukazom na relevantné skutočnosti, s následkom nespôsobilosti odvolania k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov.

18. Nad rámec toho, že zásadná otázka (ne)existencie naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe bola dostatočne zodpovedaná už súdom prvej inštancie, odvolací súd považuje za potrebné vo vzťahu k námietkam produkovaným žalobcom v odvolaní doplniť nasledovné:

19. Z obsahu žaloby a jej následnej zmeny (v zmysle rozšírenia pozemkov, na ktoré sa požadované určenie neexistencie práva má vzťahovať), ktorú súd prvej inštancie tiež pripustil (uznesením pod sp. zn. 27C/4/2023 zo dňa 19.04.2023), vyplýva, že žalobca požaduje určiť, že v konkrétnej na pozemkoch - parc. EKN č. 2954, 2955, 2956, tiež CKN č. 2921/32, 2921/33 zapísaných na LV č. XXXX pre k.ú. C. D., ďalej na CKN parc. č. 2921/45 a 2921/43 zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. C. D. právo užívania vyplývajúce z vecného bremena podľa § 23 ods. 5 bytového zákona v prospech žalovaných tak, ako je zapísané na príslušných LV v časti C „Tarchy“, neexistuje.

20. Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. a obec C. D., okres O. vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemkov a to CKN parc. č. 2921/23, 2921/24, 2921/25, 2921/26, 2921/32, 2921/33, 2921/34, 2921/35, 2955/2, 2956/2, 2958/2, 2959/2, tiež pozemkov EKN parcel č. 2954, 2955, 2953, 2958, 2959. Na uvedenom LV v jeho časti C „Tarchy“ je zapísané vecné bremeno: právo užívania EKN p. č. 2954, 2955, 2956 v zmysle § 23 zák. č. 182/93 Z.z. v prospech vlastníkov bytov č. 2 až 6 v bytovom dome s. č. XXXX (LV XXXX), podľa geometrického plánu 31041833-002-11, ako aj pod zn. Z-4900/2022 vecné bremeno: právo užívania pozemkov registra CKN parc. č. 2921/32, 2921/33 v zmysle § 23 ods. 5 zák. č. 182/93 Z.z. v prospech vlastníkov bytov č. 2, 3, 4, 5, 6 v bytovom dome so súpisným číslom XXXX (LV XXXX).

21. Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. a obec C. D., okres O. vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom bytu č. 1 v bytovom dome súp. č. XXXX postavenom na pozemkoch parc. č. 2921/9 a 2921/45 v C. D.. Žalovaní 1/ a 2/ sú bezpodielovými (1/1) spoluvlastníkmi bytu č. 3 v bytovom dome súp. č. XXXX. Žalovaní 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi bytu č. 2 v bytovom dome súp. č. XXXX, každý v podiele 1. Žalovaní 9/ a 10/ sú bezpodielovými (1/1) spoluvlastníkmi bytu č. 4 v bytovom dome súp. č. XXXX. Žalovaní 7/ a 8/ sú bezpodielovými (1/1) spoluvlastníkmi bytu č. 5 v bytovom dome súp. č. XXXX. Žalovaní 5/ a 6/ sú bezpodielovými (1/1) spoluvlastníkmi bytu č. 6 v bytovom dome súp. č. XXXX.

22. Z kópie žaloby (podanej v tomto konaní vystupujúcimi žalovanými) zo dňa 27.06.2018 evidovanej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11C/32/2018 vyplýva a medzi stranami ani sporným nie je, že prostredníctvom nej sa domáhajú títo v postavení žalobcov voči žalovanému (v tomto konaní žalobcovi) uloženia mu povinnosti odstrániť zábrany z pozemkov príľahlých k bytovému domu, a to konkrétne z parc. č. 2954, 2955, 2956 a 2957 pre k. ú. C. D., strieť právo prejazdu motorovými vozidlami a právo pešieho prechodu vlastníkov bytov č. 2 až 6 bytového domu súp. č. XXXX v C. D., zakladajúc tento nárok na existencii zákonného vecného bremena, ktoré vzniklo zo zákona podľa § 23 ods. 5 bytového zákona a tvrdeniach, že žalobca im rôznymi spôsobmi jeho výkon zámerne znemožňuje. Rovnako

nebolo sporným, že konanie v uvedenej veci je právoplatne prerušené do doby právoplatného skončenia konania v tejto veci.

23. Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. a obec C. D., okres O. vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom aj pozemkov CKN, a to parc. č. 2921/43 a 2921/45. Na uvedenom LV v časti C „Ľarchy“ je zapísané vecné bremeno: právo užívania CKN p.č. 2921/45 a p.č. 2921/43 v zmysle § 23 ods. 5 zák. č. 182/93 Z.z. v prospech vlastníkov bytov č. 2-6 v bytovom dome s. č. XXXX (LV XXXX), podľa geometrického plánu 31041833-002-11, ako aj pod zm. č. 5918/20 a zm. č. 125/23. Z oznámenia Okresného úradu Trenčín zo dňa 08.03.2023 vyplýva, že žalobcovi bol oznámené vykonanie zápisu vecného bremena pod Z-37/2023 k príslušnému pozemku CKN parc. č. 2921/43.

24. Zo snímky katastrálnej mapy na č.l. 25 vyplýva, že pozemky parc. č. 2954/2, 2955/2, 2956/2, 2931/32, 2921/45, 2921/33, 2921/43 sú príslušnými pozemkami k pozemku parc. č. 2921/9, na ktorom je postavený bytový dom súp. č. XXXX v C. D..

25. Z fotografií na čl. 46 – 48 predložených žalovanými je zrejmé (a žalobca to ani nepoprel), že tieto zachytávajú okolie bytového domu súp. č. XXXX v C. D. (v ktorom sa nachádzajú byty vo vlastníctve žalovaných, tiež žalobcu), pričom tak pred, ako aj za bytovým domom sú umiestnené rôzne prekážky, ako kopy dreva, drevené kladky, rôzne skládky náradia, miešačky a veľké nádrže na vodu (žalovaní tvrdia ich umiestnenie žalobcom, ktorý toto ich tvrdenie nielenže účinne, ale vôbec nepoprel).

26. Žalobca sa prostredníctvom ťažiskových odvolacích námietok dovoľáva odlišného posúdenia danosti jeho naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe.

27. (Ne)existencia naliehavého právneho záujmu je vecou právneho posúdenia.

28. Základným predpokladom prípustnosti a následne tiež aj úspešnosti určovacej žaloby, o ktorú ide tiež v posudzovanej veci, je záver o existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení z hľadiska ustanovenia § 137 CSP, ako základnej podmienky prípustnosti prikrôčenia k posudzovaniu vecnej stránky žalobného návrhu, keďže v prípade záveru o jeho nedostatku je bez ďalšieho daný dôvod zamietnutia žaloby ako celku.

29. V posudzovanej veci sa žalobca domáha ochrany prostredníctvom žaloby na určenie neexistencie ním formulovaného práva.

30. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, tento nie je potrebné preukazovať, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

31. Pri skúmaní danosti naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe podľa § 137 písm. c/ CSP, tak ako to správne uvádza tiež súd prvej inštancie, ide o posúdenie, či zvolená žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) nástroj ochrany práva žalobcu, pozitívny záver o čom je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým (porovnaj R 17/1972), teda záver o užitočnosti požadovaného rozhodnutia pre potreby praktického života. Takýto návrh sa uplatní najmä v prípade, keď určovací výrok je potrebný z hľadiska občianskoprávnej prevencie (predchádzanie ďalším sporom), ale nemožno ho vylúčiť ani v prípadoch už porušeného práva. Za nedovolenú je potrebné považovať určovaciu žalobu, ak táto neslúži reálne potrebám praktického života, či môže založiť zbytočné rozmnožovanie sporov. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právo je, alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania, alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). Naliehavý právny záujem sa viaže teda na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, alebo právnej neistoty. Poukazom na ustálený právny názor, tento musí byť kvalifikovaný a musí existovať v čase rozhodovania súdu (Najvyšší súd SR, 4Obdo/82/2020, zo dňa 29.10.2021).

32. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že súd prvej inštancie posudzoval správne (ne)existenciu právneho záujmu na strane žalobcu na ním podanej žalobe vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk (rovnako správne čerpajúc z názorovej línie zastávanej najvyššou súdnou autoritou, konkrétne v rozhodnutiach NS SR pod sp. zn. 5Cdo/31/2011, či 1Cdo 103/2018, tiež ďalších) a s jeho názorom, že v okolnostiach posudzovanej veci nie je zvolená žaloba procesne prípustnou pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu na jej podaní, sa odvolací súd tiež plne stotožňuje.

33. Primárne je potrebné uviesť, že ani jeden z dôvodov, od ktorých odvodzuje žalobca existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, nie je spôsobilý k odlišnému, na prospech žalobcu vyznievajúcemu posúdeniu tejto právnej otázky.

34. Pokiaľ v konkrétnosti žalobca tvrdí, že formulácia zápisu vecného bremena na oba LV vo vzťahu k dotknutým parcelám za použitia spojenia „právo užívania“ v zmysle § 23 ods. 5 zák. č. 182/93 Z.z. v prospech vlastníkov bytov vytvára priestor na „bezbrehé nadužívanie“ jeho pozemkov žalovanými, teda v rozsahu a spôsobom, ktorý presahuje právo žalovaných vyplývajúce z bytového zákona, čo v ňom má vyvolať neistotu o potencionálnej možnosti ohrozenia jeho práv, ktorú chce odstrániť práve podanou žalobou, tieto jeho tvrdenia nie sú spôsobilé záver o existencii naliehavého právneho záujmu na jeho žalobe privodiť. Zápis vecného bremena je jasne formulovaný spôsobom, že nepripúšťa žiadnu inú interpretáciu výkonu práva žalovaných, ako tú, ktorú im priamo zákon konštituuje ustanovením § 23 ods. 5 bytového zákona, na ktoré ustanovenie zápisy v katastri nehnuteľností na príslušných LV priamo odkazujú. Správnosti vyššie uvedeného názoru jednoznačne nasvedčuje fakt, že v konaní nebolo preukázané, ale ani tvrdené, že by sa žalovaní čo i len pokúšali dotknuté nehnuteľnosti užívať spôsobom, ktorý by nerešpektoval limity výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, preto tvrdenie žalobcu o jeho „neistote“ je výsostne účelovým, nemajúcim oporu v skutkových okolnostiach danej veci. Sú to naopak žalovaní, ktorí napriek tomu, že sú nositeľmi oprávnenia vykonávať zákonom im zriadené vecné bremeno, minimálne sedem rokov odkedy prebieha spor o uloženie povinnosti žalovanému toto v podstate rešpektovať, sú v absolútnej neistote pokiaľ ide o jeho reálny výkon, a to práve v dôsledku konania žalovaného, ktorý sa ani nesnažil poprieť, že prekážky sťažujúce žalovaným prístup do domu, umiestnené v jeho okolí (opoznatelné z predloženej fotodokumentácie), tam umiestnil práve on. Výkon vecného bremena v jeho reálnom naplnení, ako správne uvádza tiež súd prvej inštancie, znamená právo užívať dotknuté nehnuteľnosti v limitoch zmyslu a účelu vecného bremena zodpovedajúcich, pretože inak ako ich užívaním takýmto spôsobom nie je predstaviteľné výkon tohto práva realizovať. Dezinterpretačné konštrukcie žalobcu v tomto smere sú tak neudržateľné. Pokiaľ ide o tvrdený cieľ žalobcu mať jednoznačne vymedzené limity výkonu vecného bremena a nebyť v neistote o jeho nadužívaní, presne k tomuto výsledku, i keď z dôvodov na strane žalovaných, je spôsobilý prebiehajúci spor vyvolanými žalovanými, ktorého priebeh a výsledok dočasne zmaril práve žalobca podaním tejto žaloby, ktorá z hľadiska praktického života, vzhľadom tiež na spôsob, akým je konštruovaná, nemá potenciál byť pozitívnym prínosom do vzťahov medzi stranami, ani prostriedkom na zamedzenie sporov medzi nimi. Neobstojí ani námietka žalobcu, že zápis o vecnom/užívacom práve nezodpovedá zákonu, pretože nebolo zriadené zmluvou, ktorú by bol so žalovanými uzatvoril, jeho podkladom nebola žiadna listina a pod., pretože vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 bytového zákona vzniká priamo zo zákona, čo znamená, že k jeho zápisu nie je potrebná ani žiadna zmluva, ani žiadna listina a samotný zápis o jeho existencii na LV má len deklaratórny charakter. Z uvedeného dôvodu preto navyš ani so zreteľom na konštrukciu zvoleného žalobného návrhu, ktorým je požadované určenie, že na dotknutých LV vo vzťahu k identifikovaným pozemkom toto vecné právo nie je (teda nie je vôbec bez ohľadu na jeho rozsah), napriek tomu, že vzniklo priamo zo zákona, neprichádza do úvahy iný záver, ako o nedostatku naliehavého právneho záujmu na takomto určení, pokiaľ je takto formulovaný žalobný návrh navyš sprevádzaný tvrdeniami o obavách, že bude vecné bremeno vykonávané nad limit, ktorý tomuto inštitútu zodpovedá, pretože tieto skutkové tvrdenia smerujú k opodstatnenosti rozsahu a nie absolútnemu popretiu tohto práva, ku ktorému však zvolený petit smeruje. V konečnom dôsledku pokiaľ naliehavý záujem na žalobe zakladá tiež na námietke, že niektoré parcely (EKN č. 2954, EKN č. 2955 a EKN 2956) navyš už nemajú charakter príľahlých pozemkov, tak túto nesprevádza žiadnymi konkrétnymi tvrdeniami v tom zmysle, či, kedy a aká okolnosť mala zmeniť charakter využitia týchto pozemkov, preto nie je toto tvrdenie už len z tohto dôvodu spôsobilé k tomu, aby bolo možné sa s ním seriózne zaoberať (nehovoriac o dôkaznej nečinnosti žalobcu). Ťažiskovým dôvodom však, pre ktorý ani vo vzťahu k týmto parcelám (a predovšetkým k nim) nemožno žalobu udržateľne považovať za procesne prípustnú, je fakt, že práve

tieto z hľadiska rozsahu výkonu vecného bremena na nich sú/budú predmetom posudzovania súdom prvej inštancie v spore, ktorý práve za týmto účelom iniciovali žalovaní, ktorí sa cítia byť v každodennom živote, pokiaľ ide o prístup k ich bytovému domu, šikanovaní žalobcom.

35. Sumárne tak možno konštatovať, že všetky vyššie uvedené námietky produkované odvolateľom neboli spôsobilé k záveru o naplnení dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

36. Bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je tiež námietka o naplnení dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP (nevykonanie navrhovaných dôkazov), ktorú zakladá odvolateľ na tvrdení, že súd prvej inštancie nevykonal ním v žalobe navrhované dôkazy (ani nezodôvodnil prečo), ktoré dôkazy však v odvolaní nekonkretizuje, čo už samo osebe diskvalifikuje toto jeho tvrdenie z odvolacieho prieskumu vo svetle naplnenia vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu. Napriek tomu odvolací súd považoval za potrebné sa jej v konkrétosti (i keď za týchto okolností nemusel) venovať.

37. I keď vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu je jednoznačne doménou súdu, tento pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia, pretože tak sťaží dôkaznú pozíciu dotknutej strany a môže spôsobiť vo vzťahu k nej vydanie nepriaznivého rozhodnutia pre neunesenie dôkazného bremena, keďže sa takto môže vzdialiť od želanej a nožnej miery zistenia skutkového stavu, ktorý postup je spôsobilý k záveru o naplnení odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP.

38. Ako už bolo uvedené vyššie, k preskúmaniu správnosti postupu súdu prvej inštancie z hľadiska vyššie uvedených (avšak nekonkretizovaných tvrdení) nie je táto námietka spôsobilou, keďže odvolateľ nekonkretizuje v zákonom stanovenej lehote v podanom odvolaní jednak dôkaz(y), ktoré mal navrhnúť a súdom prvej inštancie nemali byť vykonané a už vôbec nie, aké relevantné skutkové zistenia mali byť spôsobilé do konania priniesť, teda akým spôsobom by tieto mali potenciou ovplyvniť rozhodnutie vo veci na prospech jeho požiadaviek, pričom úlohou ani povinnosťou odvolacieho súdu nie je tieto dohľadávať v spise/žalobe. Napriek tomu však odvolací súd považuje za potrebné poukázať na nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá námietku. Zo žaloby totiž vyplýva, že ako dôkaz na svoje tvrdenia žalobca navrhoval len LV č. XXXX, P. XXXX, žalobu vo veci 11C 32/2018 a pripojiť podľa vlastnej úvahy súdu spis vedený pod sp.zn. 11C 32/2018, pričom oba LV súd prvej inštancie na pojednávaní oboznámil, kópia žaloby je súčasťou spisu, bola oboznámená, jej obsah nie je medzi stranami sporný, ako ani stav označeného konania - prerušené, do doby rozhodnutia v tejto veci. Pokiaľ žalobca (aj to až po uplynutí lehoty na podanie odvolania) namieta tiež nevykonanie výsluchu žalovaných, tak takýto návrh na dokazovanie z jeho strany z obsahu žaloby nevyplýva. Na poslednom pojednávaní vo veci dokonca obe strany v reakcii na dotaz súdu zhodne uviedli, že návrhy na doplnenie dokazovania nemajú, na čo bolo súdom prvej inštancie vyhlásené dokazovanie za skončené. Je tak zrejma z dôvodov uvedených vyššie, nad rámec toho, že odvolací súd sa s ňou nemusel vôbec v konkrétosti zaoberať, nepravdivosť, účelovosť a neopodstatnenosť tejto námietky, nespôsobilej za týchto okolností k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP.

39. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal zostávajúcimi odvolacími námietkami žalobcu vo svetle ním produkovaných dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, resp. d/ CSP.

40. Žalobca v odvolaní formuluje v princípe nedostatky odôvodnenia súdneho rozhodnutia, tvrdí jeho nezrozumiteľnosť, nedostatočnosť, čo možno subsumovať jednak pod dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces), ako aj pod písm. d/ (existencia inej vady spôsobilej mať za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia).

41. Je pravdou, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré nebolo vyhovie uplatnenému nároku, či obrannej argumentácii nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné.

42. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto prípade v intenciách vzťahujúcich sa k ťažiskovo riešenej otázke však tvorí rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, spĺňajúc parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd poukazuje na to, že aj Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že súd v rozsudku nemusí reagovať na každý argument prednesený v súdnom konaní, vyžaduje sa, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia (či jeho časti) považovaný za významný (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, obidva z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B), čo dopadá v plnej miere tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05), k naplneniu čoho v posudzovanej veci aj došlo.

43. Skutočnosť, že žalobca sa so spôsobom posúdenia nastolených otázok súdom prvej inštancie, či dôvodmi, na ktorých rozhodnutie založil súd prvej inštancie, subjektívne nestotožňuje a považuje ich za nesprávne, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a tiež nemôže byť spôsobilá založiť odlišné rozhodnutie, ak súd prvej inštancie pri posudzovaní esenciálnych otázok vychádzal z platnej právnej úpravy. Závery súdu prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcej otázky boli výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia o uplatnenom nároku. Bez dopadu na správnosť vyššie uvedeného názoru v tomto smere je tiež námietka žalobcu, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľne nevysvetlil, akým iným spôsobom sa má žalobca ako vlastník domáhať ochrany proti tomu, aby nejaké vecné práva tretích osôb nepôsobili voči jeho vlastníctvu pokiaľ z ničoho nevyplývajú, keďže takáto poučovacia povinnosť súdu zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, je to otázka, ktorú má možnosť adresovať svojmu kvalifikovanému právnenému zástupcovi.

44. Samotná polemika odvolateľa s právnymi závermi súdu prvej inštancie, či len všeobecné spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia a kritika toho, ako súd prvej inštancie pristupoval k riešeniu ťažiskovej právnej otázky, či kritika toho, že súd neriešil otázky, ktoré však pre rozhodnutie o nároku nie sú rozhodujúce, významovo nie je spôsobilou narušiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

45. Z uvedených dôvodov tak nebolo možné konštatovať pre tvrdené vady odôvodnenia rozhodnutia naplnenie odvolacieho dôvodu uvedeného tak v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ako ani pod písm. d/ CSP.

46. K naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces) nie je spôsobilou ani ďalšia námietka odvolateľa spočívajúca v tom, že súd prvej inštancie zvolil nesprávny procesný postup, keď jeho žalobu bez jej vecného prejednanja zamietol, pretože tým, že sa odmietol zaoberať vecou samou, neposkytol ochranu jeho právam a ukrátil ho na tom, aby jeho vec bola v riadnom spravodlivom procese prejednaná.

47. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Nemožno totiž pochybovať, ako to uvádza vo svojom rozhodnutí tiež NS SR (uznesenie zo dňa 17.10.2011 pod sp.zn. 7Cdo 42/2010), so závermi ktorého sa odvolací súd plne identifikuje, že konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Ako však tiež uvádza vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 8Cdo 84/2017 NS SR základné právo na spravodlivé súdne konanie treba chápať ako zásadne „výsledkové“, z čoho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu, alebo niektorá časť súdneho konania (ako celku), kľúčový význam má jeho výsledok. Vo svetle uvedeného je potrebné teda skúmať, či účastník (aj v prípade možného procesného pochybenia súdu o ktoré však v okolnostiach danej veci nejde) mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania v okolnostiach posudzovanej veci napríklad tým, že mohol produkovať tvrdenia, či dôkazy, či mal priestor vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich, v neposlednom rade aj právo na zachovanie rovnosti strán v konaní tiež prostredníctvom práva zúčastniť sa pojednávania a v rámci neho uplatňovať tiež procesné oprávnenia.

48. V okolnostiach posudzovanej veci však odvolací súd taký vadný procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý by znemožnil výsledkovo žalobcovi realizovať jeho práva priznané mu zákonom, nezistil. Žalobca mal v období od podania žaloby (26.01.2023) do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie (13.11.2024) komfortný časový priestor (takmer dva roky) na realizáciu svojich oprávnení a to či už prostredníctvom podaní, vyjadrovaní sa k nim, navrhovaniu dôkazov, tiež účasti na pojednávaní (ktoré tiež aj v miere, akú uznal za vhodnú, využil), pričom rozsah ich realizácie bol výlučne vecou jeho racionálneho zváženia. Pokiaľ vadnosť postupu/porušenie svojich práv tomto smere vzhliada v konkrétosti v tom, že súd prvej inštancie vecne jeho žalobu neprejednal, táto jeho námietka je bez dopadu na vecnú správnosť preskúmaného rozhodnutia, keďže záver o tom, že na jej podaní nie je naliehavý právny záujem, bez ďalšieho nepripúšťa jej vecné prejednanie a pokiaľ sa v týchto okolnostiach žalobca cíti byť ukrátený na svojich právach týmto zákonným postupom, ide to plne na jeho ľarchu, keďže je to on, kto si ako prostriedok ochrany svojich práv zvolil zjavne nevhodnú (procesne neprípustnú) žalobu. Súd prvej inštancie preto v okolnostiach danej veci postupoval správne, keď žalobu bez jej vecného prejednanja po zistení absencie naliehavého právneho záujmu na jej podaní zamietol.

49. Pod vyššie uvedené odvolací dôvod v konečnom dôsledku možno subsumovať aj zostávajúcu námietku žalobcu formulovanú spôsobom, že súd prvej inštancie mal „vyčkat“ do doby ako ústavný súd naloží s podaním Okresného (teraz Mestského) súdu Bratislava II, ktorý na ústavný súd predložil podanie na posúdenie možného nesúladu ust. § 23 ods. 5 bytového zákona s ústavou. Nad rámec toho, že inštitút „vyčkania“ procesný poriadok nepozná, svojim zmyslom by bol spôsobilý zodpovedať procesnému inštitútu prerušenia konania, avšak z obsahu spisu nevyplýva, že by takýto návrh bol súdu prvej inštancie žalobcom predložený. Pravdou je, že súd môže aj bez návrhu prerušiť konanie, musia k tomu však byť splnené zákonné predpoklady. Civilný sporový poriadok diferencuje medzi obligatným prerušením konania (§ 162 ods. 1 CSP) a fakultatívnym prerušením konania (§ 164 CSP). Ako jediný dôvod fakultatívneho prerušenia konania, normuje zákon v ust. § 164 CSP prebiehajúce súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet. Ide však o také prerušenie konania, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné, rozhodujúcim hľadiskom je však posúdenie toho, či vzhľadom na okolnosti je prerušenie konania vhodné vo svetle tak hospodárnosti konania a či obstoí tiež v strete záujmu na spravodlivom rozhodnutí veci a záujmu na konaní bez zbytočných prieťahov. V podmienkach tejto veci však neboli prítomné predpoklady ani na postup podľa § 162 ods. 1 CSP (rozhodnutie v tejto veci nezávisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, pred rozhodnutím v tejto veci súd prvej inštancie nepodal ústavnému súdu návrh na začatie konania o nesúlade právnych predpisov, ani na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná), ani na postup podľa § 164 CSP, keďže ust. § 23 ods. 5 bytového zákona je stále platnou súčasťou platného právneho poriadku s plnohodnotnou možnosťou jeho aplikácie a v strete s rozhodujúcimi záujmami na konaní bez prieťahov a spravodlivom rozhodnutí v konkrétnostiach tejto veci, by prerušenie konania vo vzťahu k žalovaným, ktorí sa viac ako sedem rokov nemôžu domôcť seriózneho výkonu zákonom im garantovaného vecného práva (ktorý im rôznym spôsobom znemožňuje práve žalobca, o čom svedčí aj priložená fotodokumentácia, ktorej autentickosť z hľadiska toho, čo zachytáva, ani žalobca nepoprel) bolo neudržateľným, pretože by reťazilo a konzervovalo zjavnú snahu žalobcu vytvárať prekážky (obštrukcie) pre rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 11C 32/2018, premietnutím ktorej snahy do praktického života bolo aj podanie tejto žaloby, ktorá v praktickom živote z hľadiska dôvodov, na ktorých bola založená, nesledovala spravodlivý výsledok, či reálne riešenie problému. Pokiaľ sa odvolateľ vo vzťahu k tejto poslednej námietke odvoláva na prebiehajúce konanie pred ústavným súdom, zjavne z podania, ktorým bolo iniciované, kompiluje len tie skutočnosti, ktoré mu vyhovujú, dezinterpretujúc tak skutočné dôvody, na ktorých je založené. Opomenul sa totiž zmieniť o tom, že podanie Okresného (teraz Mestského) súdu Bratislava II adresované ústavnému súdu na posúdenie možného nesúladu ust. § 23 ods. 5 bytového zákona s ústavou (odvolací súd poznamenáva, že evidované na ústavnom súde pod sp.zn. PL. ÚS 3/2022 zo dňa 08.06.2020), bolo motivované absenciou potrebnej úpravy v bytovom zákone o včasnej a spravodlivej náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva, ktoré zo zákona vzniká na základe dotknutého ustanovenia, keďže to v aplikačnej praxi spôsobuje pri vznášaní nárokov vlastníckmi na jej vyplatenie problému, o ktorý prípad však v okolnostiach danej veci nejde. Súd prvej inštancie preto so zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti ani v najmenšom nepochybil, keď „nevyčkal“ na to, akým spôsobom naloží ústavný súd s vyššie uvedeným, či obdobným v tomto duchu vyprodukovaným podaním. Reálne teda namietaná, ale reálne neexistujúca vada procesného postupu súdu prvej inštancie nebola spôsobilá výsledok sporu, či možnosť realizovať

procesné oprávnenia žalobcu ovplyvniť a udržateľne viesť k záveru o naplnení dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP z pohľadu ani jednej z produkovaných námietok.

50. Sumárne teda žalobcom produkované odvolacie námietky neboli spôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

51. Odvolací súd záverom považuje za potrebné upriamiť pozornosť na to, že len spravodlivým rozhodnutím môže byť zabezpečená účinná ochrana záujmu spoločnosti, tiež naplnený princíp právnej istoty, či legitímne očakávania, avšak, a to je potrebné zdôrazniť, nielen žalobcu, ale oboch strán sporu. Princíp legitímneho očakávania totiž neznamená, že všeobecný súd sa musí stotožniť s predstavami a názormi žalobcu, ale povinnosťou súdu je vždy rozhodnúť spravodlivo, berúc zreteľ na všetkých, ktorých sa rozhodnutie týka. Stabilitu práva a právnu istotu jednotlivca (princíp legitímnych očakávaní a v konečnom dôsledku aj mieru dôvery osôb v právo či inštitúcie právneho štátu) ovplyvňuje najmä to, ako súd pristupuje k výkladu právnych noriem, pričom pri výklade noriem jednoduchého práva musí prevážiť princíp materiálneho právneho štátu nad prepätým formalizmom (porov. napr. rozhodnutia ESLP vo veciach Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann proti Nemecku zo dňa 20.11.1989, Kruslin proti Francúzsku zo dňa 24.4.1990). Obdobne v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2221/2007, vychádzajúc z ktorého „ Soud musí nejen respektovat právo, ale aj jeho výklad a aplikace musí směřovat k výsledku spravedlivému. Právo musí být především nástrojem spravedlivosti, nikoli souborem právních předpisu, které jsou mechanicky a formalisticky aplikovány bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráneného příslušnou normou“.

52. A práve vyššie uvedené princípy, vezmúc do úvahy okolnosti veci, svojim rozhodnutím odvolací súd sa snažil naplniť.

53. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení rozhodujúcich otázok správne, za súčasného zistenia o správnosti rozhodnutia tiež v časti o trovách konania medzi stranami sporu, rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k zmene, či zrušeniu napadnutého rozhodnutia, či s ktorými by sa nebol zaoberal a vysporiadal už súd prvej inštancie.

54. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným vzhľadom k ich plnému úspechu v odvolacom konaní priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi ako odvolateľovi.

55. O výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).